

De exfoliatione ossium praecavenda, vel acceleranda : theses anatomicae et chirurgicae.

Contributors

Streck, Albertus Franciscus Floridus.

Publication/Creation

Parisiis : P. A1. Le Prieur, 1770.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/d4h9gugw>

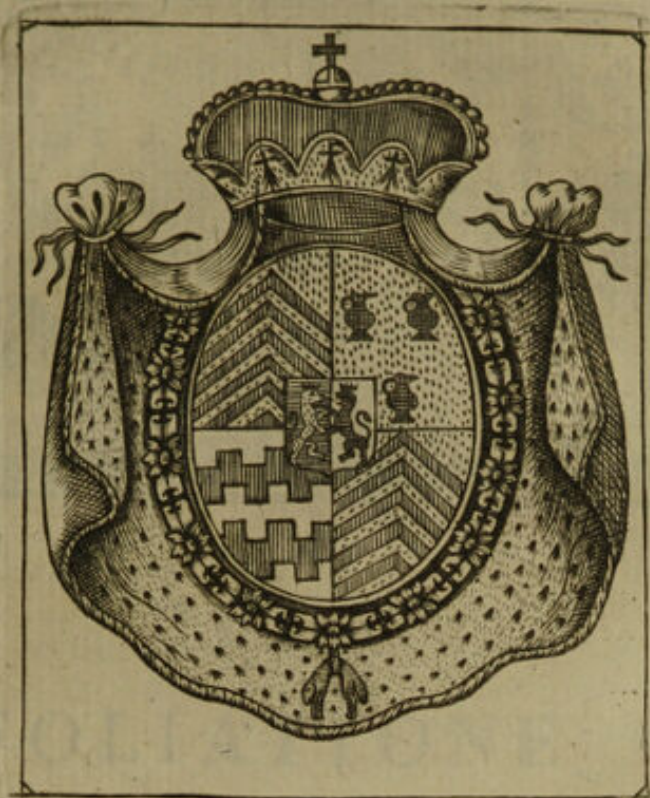
License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

CELSISSIMO AC POTENTISSIMO
P R I N C I P I C A S I M I R O,
E G M O N T I I P I G N A T E L L I,
E G M O N T I I E T Z U T P H A N I Æ C O M I T I,
G R A T I A D E I, J U L I A C I, G U E L D R I Æ, E T B I S A C H I Æ D U C I,
G A R I T U M E T S. I M P E R I I P R I N C I P I,
H I S P A N I Æ P R I M Æ C L A S S I S M A G N A T I, O R D I N I S A U R E I V E L L E R I S E Q U I T I,
R E G I O N I S E T C O M I T A T U S H A N N O N I Æ P A R I,
N E C N O N R E G I S C H R I S T I A N I S S I M I,
E X E R C I T U U M L E G A T O G E N E R A L I, &c. &c.
O F F E R T, D I C A T E T V O V E T, O B S E Q U E N T I S S I M U S
A L B E R T U S - F R A N C I S C U S - F L O R I D O R U S S T R E C K.

PRINCIPIS CASIMIRO

FERDINANDI PRINCIPIS AUSTRIAE

BOHEMIE ET LITHUANIE COMITIS

CRACOVIAE DUCIS GALLICAE ET BISCALII DUCIS

CAVATUM ET S. IMPERII PRINCIPIS

ORDINIS S. MICHAELIS ET S. STEPHANI

RECTORIS UNIVERSITATIS HAVONIE TARI

ET S. REGIS CARI PLANISSIMI

SECRETARIUS REGIS CAROLI

ET S. REGIS CAROLI

SECRETARIUS REGIS CAROLI

DE
EXFOLIATIONE

OSSIIUM PRÆCAVENDA , VEL ACCELERANDA.

THESES
ANATOMICÆ ET CHIRURGICÆ.

OSSA in origine gelatinosa , sensim ac sensim solidiora ,
in statu perfecto durissima , partibus mollibus fulcrum ,
visceribus plerisque propugnaculum , eleganti apparatu ad
varios motus egregiam facilitatem , toti denique corpori
firmam dispositionem , figuramque diversimodè ordinatam
præstant. Hos usus hîc & illuc offert miranda ossium com-
pages ; at si quodlibet os seorsim spectetur , admirationem

A

non minùs excitat, modò cavitatibus diversâ profunditate apprimè insculptis, eminentiis modò plùs minùs vè elevatis, stupendoque artificio ita dispositis, ut vel partibus mollioribus tantùm inserviant, vel munia reciproca cum ossibus vicinis adimpleant; hinc tanquam totidem vectes, aut hypomochlia ad directiones muscutorum, actiones & vires conferunt; hinc ligamentorum dispositiones, articulorum varietates & robur, nec non innumeri motus validi & expediti. Huic tam utili quam curiosæ expositioni supersedere non sinit instituti ratio; investiganda potius intima ossium structura.

§. I.

SCRUTATOREM naturæ curiosum facilè fugeret vera ossium fabrica, nisi in vario statu tentaretur ipsius confederatio; sub diversâ enim dispositione apparet, unde non minor inter Anatomicos controversia, æquo partium examine concilianda.

PARTES gelatinosæ crassiores intrâ membranas involutæ, prima dant ossium rudimenta; vasorum actione vitali sensim indurescunt, appositæque ossea stamina dant fibras in ossibus longis ut plurimum parallelas, in ossibus verò planis radiatim dispositas, quæ successu temporis, interposito novo glutine cretaceo vel terreo in lamellas mutantur. Jure ergo fibris durioribus ossa componi dicuntur, quarum diversâ ordinatione efformantur substantiæ tres: harum una compacta, altera cellularis seu spongiosa, tertia reticularis audit. In omnibus ossibus annotantur duæ priores substantiæ, quantitate & dispositione diversæ; compacta exteriorem ipsorum partem vestit, cellularis verò interiorem ut plurimum efformat. Intrâ majorum ossium cava reticularis substantia tantùm conspicitur.

SUBSTANTIAM compactam lamellis sibi invicem appositis conflare edocuit doctissimus Malpighius (a); equidem facilè distinguuntur in ossibus aëri à longo tempore expositis, exsiccatis, aut etiam calcinatis; imò ipsâ-met exfoliatione demonstrantur. Has lamellas ossiculis transversim affixis ad

invicem retineri opinatus est Gagliardy ; at horum-ce officulorum existentia desideratur , inò negatur. Mediante glutine interposito , mutuo contactu , fibris communibus lamellas adhærere probat potiùs cognita partium structura.

LAMELLÆ interiùs rariores , exteriùs densiores , contiguæ licet , spatiola inter se admittunt vesiculis medullaribus conferta , vasculis sensibilibus pervia , quandòque canaliculata , quibus oleum medullare distribuitur ; hinc olei stasis intrà lamellas , hinc ossium elasticitas & robur. Textum vasculosum tenuiorem , in primâ ætate apparentem , nullâ arte postea huc usque demonstratum , in exfoliationibus tamen conspicuum , intrà lamellas admittendum , probant fœtuum inspectio Anatomica & observationes Pathologicæ.

VARIO modo in variis ossibus disponuntur lamellæ substantiam compactam efficientes. Ossa oblonga , magnis cavitatibus prædita , substantiam habent in medio lamellis , ubique contiguis & firmissimè interse adhærentibus compactam : lamellæ interiores in decursu successivè secedunt , versùsque ossis cavum procedentes mutuò occurrunt , inter se committuntur , diversimodè incurvantur , ita ut ad extremitates adsit unica ferè lamella compacta exterior , sicque efformant exiguas cellulas lamellis & fibris à mediâ parte derivatis productas (b),

Ossa quibus nulla insignis cavitas , lamellis componuntur , quarum non nullæ per omnem suam longitudinem ab invicem distant , deinde per varias flexuras sibi occurrentes , exiguos producant cancellos , inter se communicantes , magnitudine figuræque diversos , ut in majorum ossium extremis. Eadem ergo ubique lamellæ , unicumque discrimen , quod in majoribus ossibus contiguæ compactam substantiam , in minoribus verò separatæ cellularem offerant. Non minus etiam inde robur ; faciliùs enim frangi substantiam compactam quàm cellularem probat experientia.

(a) Anatomie Plantar. Lond. 1689 , in-fol. p. 19.

(b) Vide De Lamellarum numero & dispositione accuratam Cloptonis Havers descriptionem. Cap. 4 , n. 31 , 32 , 33.

DISCREPAT magis substantia reticularis : non lamellis , sed fibris diversimodè intricatis , per ossis cavum decurrentibus conflatur in medio ; versùs extrema substantiæ cellulari non absimilis , fibris latioribus seu lamellis , cellulas ampliores facit : medullæ ossium sustinendæ , à concussu protegendæ dicatur.

IN interioribus ossium recentium cavis reperitur substantia pinguis , oleosa , mollis , quæ in majoribus cavitatibus congesta , firmior est & subflavescens : Medulla dicitur. Oleum illud medullare intrà vesiculas membranaceas inter se communicantes , vasis sanguiferis innumeris & minimis perfusas , ab extremis arteriarum deponitur , morâ perficitur , resorb- tum nutritioni inservit , lamellas ossium penetrans ipsorum elasticitati confert , sicque à fragilitate tuetur. Oleum tenuius , subrubellum , falsum , rarò concreescens , intrà cellularem substantiam deponitur , succique medullaris nomine innotescit ; à minori morâ , minori densitate , sanguineâque exhalatione repetenda hujus - ce olei ab altero differentia. Cæterùm membranæ medullaris sensibilitatem à celeberr. Duvernai assertam evincunt experimenta quàm plurima à clariss. Hallero proposita.

COLOR ossium non idem est pro unâ quâque ætate. Alba & paululùm subrubella apparent in infantibus ; albescunt magis & etiam subcærulescunt in adultis ; in senioribus minùs alba colorem lividum præ se ferunt. Varius etiam iste color in diversis ejusdem ossis partibus ; albus in substantiâ compactâ , minùs albicat , vel etiam subrubeus est , in extremitatibus ; eâdem ratione minùs albescunt ossa textu spongioso confecta ; quod quidem à minori lamellarum densitate , majorique vasorum numero repetendum.

OSSA exteriùs ambit membrana densa , plurimis conflata lamellis , quarum internæ duriores magis resistunt & substantiæ ossis firmiter adhærent ; vocatur Periosteum. Ab ipsâ procedunt vasa arteriosa & venosa à vasis vicinis oriunda ; ex his quædam ossium exteriora tantùm alluunt ; alia in intimâ substantiâ terminantur ; majora denique quædam per ductus peculiare medullam adeunt , ibique distribuuntur.

5

An successivæ lamellarum periostei indurationi ? An partium structuræ , vasorum distributioni , succique nutritii secretioni ossium formatio tribuenda ? Utraque forsan concilianda opinio ; posteriori tamen favent ossium fabrica , observationesque Physiologicæ & Pathologicæ (a).

§. I I.

OSSA cum ætate compacta & durissima , plurima nihilominus habent cum ossibus junioribus communia. Multa equidem vasa compressa partim obliterantur , at plurima liquido nutritio pervia , ipsius præsentiam semper admittunt ; sicque licet appositâ materie cretaceâ indurentur ossa , iisdem tamen legibus vivunt , eâdemque actione in ipsis perficitur requisitus humorum circuitus. Existit ergo in ossibus textus vasculosus quo nutriuntur & conservantur in statu sano , quo etiam in statu morboso varias subeunt mutationes , sive ut oriatur morbus , sive ut redintegretur sanitas : hinc unâ parte ossis affectâ , pars vicina sana agit , ut prior vel restituatur , vel expellatur : hinc varii ossium morbi ; hinc etiam quanquam solida , ad priorem flexibilitatem ossa posse revocari probant experimenta , quibus ablatâ materiâ cretaceâ , mollia & fibrosa fiunt (b) , aut etiam morbi ossa emollientes (c).

UT in partibus mollibus , partes denudatæ suppurantur , & gangrænâ affectæ , à sanis vicinis expelluntur ; sic in ossibus pars denudata sæpiùs afficitur , aut , si carie sit tentata , vel solis naturæ viribus , vel iisdem , arte adjutis , ab osse sano separatur.

Os denudatum sanum quandòque servatur , si statim post

(a) Vid. Dissertationes quas hac de re scripsit Clar. Actûs Præses. In libro cui titulus : *Mémoires sur les Os, publiés par M. Fougereux de l'Académie Royale des Sciences*, in-8. Paris, 1760.

(b) Comment. Reg. Scient. Acad. ann. 1758. Diss. Clar. Herissant.

(c) Comment. ejusdem Acad. ann. 1753. Diss. Clar. M. Morand sur le ramollissement des Os. Et Courtial, Obs. 11e.

læsionem à contactu aëris defendatur ; tunc facile curatur ; & præcavetur exfoliatio , saltem sensibilis. Sic enim vasorum extrema nundum exsiccata liquidis manent pervia , fluido vitali irrorantur , organicæque actione extensa partibus vicinis sensim ac sensim conjunguntur.

MINUS feliciter res cedunt in plerisque casibus ; nam cum ossa periosteo circumjecto quâcumque de causâ denudantur , jam destruuntur plurima vasa ad os tendentia ; aëri exposita tenerrima vasorum oscula constringuntur , actioni fiunt inepta , sicque vasis destructis pars , saltem in superficie externâ , vitali influxu orbatur , moritur , nec recrefcere potest cum partibus vivis. Sæpius ergo separari debet pars cujuslibet ossis denudati & Exfoliatio ipsi ut plurimum necessaria ; hinc conamen naturæ molientis per vasa viva vicina mortui & corrupti separationem à suppositâ parte sanâ.

SEPARARI etiam debet pars ossis quæcumque carie affecta ; partes enim sanæ superpositæ coadunari non possunt cum partibus emortuis ; aliunde absque illâ separatione malum partes ossis sanas magis ac magis infestaret , morbusque in deteriorem sortem verteretur.

PRÆCIPUAM sanè operam in his-ce casibus ad curationem præstat Natura : sibi sufficiens propriis viribus sæpius agit ; sed quid arte adjuta valeat , hîc inquirendum abs re non erit.

UT os sanum denudatum absque Exfoliatione , saltem sensibili , curetur , ab intempestivâ applicatione cujus libet liquidi acrioris , nimium exsiccantis , spirituosî , caustici , aut longiori aëris contactu , abstinendum. Carptum linteum siccum sæpius sufficit ; at si medicamenta adhibeantur , topica emollientia , solventia , mel rosaceum aut decoctum vulnerarium melle rosaceo mixtum , simulque rara deligatio , anteponantur. Sic in junioribus præsertim , in senioribus rariùs , vasa post læsionem nundum exsiccata in statu sano servantur , ad extensionem disponuntur , moxque ab ipso osse prodeuntia colorem subrubellum referunt , dantque substantiam vivam , quæ cum partibus vicinis coadunata

consolidationem operatur. Ut præcaveatur Exfoliatio, ossis perforationem suadebat *Belloste* in vulneribus recentibus osse nundum alterato (a); sed tunc ut inutilis ossis perforatio habeatur; admittenda tantum, si post longius temporis spatium os non tegatur.

IN hac curatione Exfoliationem, saltem insensibilem, semper admittunt nonnulli (b), & eam inæqualis ossium superficies aut pori majores manifestare videntur: de eâ tamen nihilominus dubitant alii (c), si quidem mutationi in osse necessariò productæ potiùs tribuenda.

SI fortè ossa denudata leviter afficiantur, alterataque ossis superficies Exfoliationem necessariam indicet, actio valorum suppositorum quantum licet promovenda, ut ipsorum motu, & continuâ quasi aëratione (d), pars ossis emortua separetur & expellatur. Ad hunc finem spirituosæ & exsiccantiæ olim laudabantur; sed meliùs conducit levior, & propiùs iterata ossis terebratio, mediante apice trepani perforativi dicti facta, quâ vasa viva, incumbente regmine libera, emergunt, & sic quandoque sine Exfoliatione sensibili tuberculos seu carnem vivam & rubram emittunt, quæ cum partibus vicinis coalescit, vel si Exfoliatio vitari nequeat, vasa inter lamellas media, sic liberiùs pulsantia, lamellas corruptas incumbentes fortiùs expellunt; squammulæque emortuâ separatâ, recrefcit ex ipso osse substantia quæ os iterum tegit, novique periostei officio fungitur. Hujus methodi à Clarissimo *Belloste* propositæ (e), utilitatem confirmant observationes (f). Cæterum perforatio plùs minùs-ve profundè pro densitate partis corruptæ celebranda; dein applicandum carptum linteum vel siccum, vel decocto

(a) *Chirurgien d'Hôpital*, tom. 1, p. 84.

(b) Vid. Dissert. Clar. M. Tenon de Exfoliatione ossium, in Act. Reg. Scient. Acad. ann. 1758 & 1760.

(c) *Mém. de l'Académie Royale de Chirurgie*, tom. 1, in-4.

Précis d'Observations sur les Exfoliations des os, p. 300.

(d) Gerard. Van-Swieten, Comm. in Aphor. Boerhaavii, §. 252, n. 1.

(e) Ibid. tom. 1, p. 84 & suiv.

(f) Ibid. *Mém. de l'Acad. Royale de Chirurgie*, tom. 1.

emolliente aut vulnerario cum melle rosaceo imbutum; raro deligandum; sicque pro conditione partis modò præcavebitur, modò accelerabitur Exfoliatio.

PARS ossis affecta, si densior, simplici terebratione difficiliùs expelleretur; ad scalprum tunc potiùs confugiendum; imminutâ enim densitate, vites potentiores exerunt vasa subjecta, sicque saltem Exfoliatio acceleratur. Ossibus longis majoribus, profundè affectis, juvat potiùs terebratio per trepanum ad cavum ossis usque, tunc enim minùs resistens pars separanda, citiùs expellitur (a).

VACILLANTE ossis parte secernendâ, nocerèt violenta aut frequens partis succussio; parùm juvaret perforatio; non magis utile scalprum; expectandum, resque ideò viribus naturæ committenda. Si tamen Exfoliationi obstarent luxuriantes carnes vicinæ, removendæ sunt, aut etiam adurendæ.

OSSIBUS carie affectis, pro variis cariei indole, gradu extensione, diversa competit curandi norma*. Cariei siccæ, benignæ, sæpiùs sufficiunt perforatio, scalprum, scalpellum incisiorum; eâdemque lege fit Exfoliatio. In carie humidâ, malignâ, ossa spongiosa infestante, sanies putrida vascula subjecta erodit, separationi obstat, malumque propagatur, nisi efficaciori medicinâ deleatur; hinc exsiccantia potentiora, spirituosâ, balsamica, tinctura myrræ & aloës, ipsemet euphorbii pulvis, cauterium denique actuale in usum vocanda, hisque præsertim auxiliis Exfoliatio promovetur. Cæterùm, si adsint vitia interna, pro variâ ipsorum crassi, specifica adhibeantur.

(a) *Mém. de l'Acad. de Chirurg. Ibid.*

* Exfoliationem ossium tantùm exponentes, de carie speciatim hîc differere non censuimus.

*Has Theses , DEO JUVANTE , & præfide M. TUSSANO
BORDENAVE , Artium & Chirurgiæ Magistro ,
Scholarum Præposito , Professore Regio , Regiæ Chirur-
giæ Academiæ pro commercio extraneo Secretario ,
Scientiarum Academiæ Rhotomagensis , nec non Flo-
rentinæ socio , tueri conabitur , ALBERTUS-FRANCISCUS-
FLORIDORUS STRECK , Abbavillensis , Artium Liberalium
Magister , olim in Castris Regiis primarii Chirurgi Adjutor ,*

P A R I S I I S ,
IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS ,

*Die Sabbati trigesimâ Junii , à sesqui-secundâ post meridiem
ad septimam , anno R. S. H. 1770.*

PRO ACTU PUBLICO
ET
MAGISTERII LAUREA.

Typis P. AL. LE PRIEUR, Regii Chirurg. Collegii Typographi,
1770.

